

ЖОЛДЫҚ АЙНЫМАЛЫЛАР

Char құрылымы

UTF-16 кодының элементі ретіндегі символ.

Атаулар кеңістігі: [System](#)

C# тілінде символдармен жұмыс жасауға арналған арнайы char класы қолданылады, онда символдарды көрсетудің екі байттық жүйесі және осы символдармен жұмыс жасаудың көптеген әдістер жиыны қолданылады.

IsLower әдісін қолдану мысалы.

```
using System;
public class IsLowerSample {
    public static void Main() {
        char ch = 'a';
        Console.WriteLine(Char.IsLower(ch));

        Console.WriteLine(Char.IsLower("upperCase",
5));
    }
}
// Output: "True"
// Output: "False"
```

Char.IsWhiteSpace (Char) әдісі

Егер с символы бос орын болса, онда true мәні қайтарылады.

```
using System;public class IsWhiteSpaceSample
{
    public static void Main()
    {
        string str = "black matter";
        Console.WriteLine(Char.IsWhiteSpace('A'));
        Console.WriteLine(Char.IsWhiteSpace(str, 5));
    }
}
// Output: "False"
// Output: "True"
```

Мысал,

`M:System.Char.GetUnicodeCategory(System.Char)` әдісі - string жолындағы әрбір символдың Unicode категориясын шығарады .

```
using System;
using System.Globalization;

class Example
{
    public static void Main()
    {
        // Define a string with a variety of character categories.
        String s = "The car drove down the narrow, secluded road.";
        // Determine the category of each character.
        foreach (var ch in s)
            Console.WriteLine("{0}: {1}", ch, Char.GetUnicodeCategory(ch));
    }
}
```

Нәтиже:

```
// The example displays the following output:  
// 'T': UppercaseLetter  
// 'h': LowercaseLetter  
// 'e': LowercaseLetter  
// ' ': SpaceSeparator  
// 'r': LowercaseLetter  
// 'e': LowercaseLetter  
// 'd': LowercaseLetter  
// ' ': SpaceSeparator  
// 'c': LowercaseLetter  
// 'a': LowercaseLetter  
// 'r': LowercaseLetter  
// ' ': SpaceSeparator  
// 'd': LowercaseLetter  
// 'r': LowercaseLetter
```

Жолдық айнымалы ұғымы

String классы

UTF-16 кодындағы мәтін

Атаулар кеңістігі: System

C# тілінде жолдармен жұмыс істеу үшін (мәтіндермен, символдардың кез келген бірігуі) сәйкес класымен анықталатын арнайы string типі қолданылады. String класы сілтемелік типке жатады және кез келген ұзындықтағы жолдық айнымалыларды анықтауға көмектеседі.

Конструкторлар (толық ақпаратты анықтамадан қараңыз)

Имя	Описание
String(Char*)	Инициализирует новый экземпляр класса String значением, определенным указателем на массив знаков Юникода.
String(Char*, Int32, Int32)	Инициализирует новый экземпляр класса String значением, которое определяется заданным указателем на массив знаков Юникода, начальной позицией знака в этом массиве и длиной.
String(Char, Int32)	Инициализирует новый экземпляр класса String значением, полученным путем повторения заданного знака Юникода указанное число раз.
String(Char[])	Инициализирует новый экземпляр класса String значением, заданным в виде массива знаков Юникода.
String(Char[], Int32, Int32)	Инициализирует новый экземпляр класса String значением, заданным массивом знаков Юникода, начальной позицией знака в пределах данного массива и длиной.

Конструкторлар (толық ақпаратты анықтамадан қараңыз)

Имя	Описание
String(SByte*)	Инициализирует новый экземпляр класса String значением, определенным указателем на массив 8-разрядных целых чисел со знаком.
String(SByte*, Int32, Int32)	Инициализирует новый экземпляр класса String значением, определяемым заданным указателем на массив 8-разрядных целых чисел со знаком, начальной позицией в пределах массива и длиной.
String(SByte*, Int32, Int32, Encoding)	Инициализирует новый экземпляр класса String значением, определенным заданным указателем на массив 8-разрядных целых чисел со знаком, начальной позицией в пределах этого массива, длиной и объектом Encoding.

Конструкторлар мысалдары

```
// string бнициализациясының мысалдары
char[] characterArray =
    { 'b', 'i', 'r', 't', 'h', ' ', 'd', 'a', 'y' } ;
string originalString = "Welcome to C# programming!";
string string1 originalString;
string string2 newstring( characterArray );
string string3 newstring( characterArray, 6, 3 );
string string4 newstring( 'C', 5 );
```

Нәтижесі:

"Welcome to C# programming!"

"birth day"

"day"

"CCCCC"

Жолдық айнымалы ұғымы

Мысал,

```
string string1 = "Today is " + DateTime.Now.ToString("D") + ".";
Console.WriteLine(string1);

string string2 = "This is one sentence. " + "This is a second. ";
string2 += "This is a third sentence.";
Console.WriteLine(string2);
// The example displays output like the following:
// Today is Tuesday, July 06, 2011.
// This is one sentence. This is a second. This is a third sentence.
```

string индекаторы

string индекаторы, жолдағы кез-келген символды таңдап алуға көмектеседі:

```
// символдарды индекстері қолданып кері тіртіпте шығару
Console.Write( "The string reversed is: " );
for ( int i = string1.Length - 1; i >= 0; --i)
Console.Write( string1[i] );
```

Length қасиеті,

- жолдың ұзындығын қайтарады.

```
Console.WriteLine( "Length of string1: "+ string.Length );
```

CopyTo әдісі

- символдарды көшіреді.

```
string string1 = "hello there";  
// Копирование символов из string1 в characterArray  
string1.CopyTo( 0, characterArray, 0,  
characterArray.Length );  
Console.WriteLine( "\nThe character array is: " )
```

Нәтижесі:

The character array is: hello

@ және \ символдарын қолдану

Жолда символдарды жазылған күйінде шығару үшін @ символы литерал алдында жазылады.

Мына берілген жолды

"C: \MyFolder\MySubFolder\MyFile. txt"

келесі түрде жазуға болады:

1) string file = "C:\\MyFolder\\MySubFolder\\MyFile.txt";

2) немесе @ символын қолданып, жазуға болады:

string file = @"C:\MyFolder\MySubFolder\MyFile.txt";

Жолдарды салыстыруу

String классы жолдарды салыстырудун бирнеше әдістерін ұсынады. Жолдарды салыстырудун бирнеше әдістері бар: **Equals**, **CompareTo** және **==** операторы

Equals әдісін және **==** операторын қолдану мысалы

```
// Проверка равенства с методом Equals
if ( string1.Equals( "hello" ) )
    Console.WriteLine( "string1 equals \"hello\"" );
else
    Console.WriteLine( "string1 does not equal \"hello\"" );

// Проверка равенства с оператором ==
if ( string1 == "hello" )
```

CompareTo әдісін қолдану мысалы

```
string1.CompareTo( string2)
```

StartsWith және EndsWith әдістері

Жолдарда бастапқы немесе соңғы символдарын тексеру - ол үшін **StartsWith** және **EndsWith** әдістері қолданылады.

```
string[] strings = { "started", "starting", "ended", "ending" };  
// Проверяем, начинается ли каждая строка в массиве с "st"  
for ( int i = 0; i < strings.Length; i++)  
{  
if ( strings[ i ].StartsWith( "st" ) )  
Console.WriteLine( "\"" + strings[ i ] + "\"" + " starts with \"st\"");  
  
if ( strings[ i ].EndsWith( "ed" ) )  
Console.WriteLine( "\"" + strings[ i ] + "\"" + " ends with \"ed\"");  
}  
.. . . .
```

Нәтижесі:

"started" starts with "st"

Символдар мен ішкі жолдарды іздеу

- ол үшін IndexOf, IndexOfAny, LastIndexOf және LastIndexOfAny әдістері қолданылады.

```
// 1 Проверка IndexOf для поиска символа в строке  
Console.WriteLine( "First 'c' is located at index " +  
letters.IndexOf( 'c' ) );
```

```
// 2 Проверка LastIndexOf для поиска символа в строке  
Console.WriteLine( "\nlast 'c' is located at index " +  
letters.LastIndexOf( 'c' ) );
```

```
// 3 Проверка IndexOf для поиска подстроки  
Console.WriteLine( "\nFirst \"def\" is located at index " +  
letters.IndexOf( "def" ));
```

```
// 4 Проверка LastIndexOf для поиска подстроки  
Console.WriteLine( "\nlast \"def\" is located at index " +  
letters.LastIndexOf( "def" ));
```

Ішкі жолдарды қайтару (извлечение подстроки)

- Substring әдісі қолданылады.

```
string letters = "abcdefghijklmabcdefghijklm";
```

```
// Вызов метода Substring с одним параметром
```

```
Console.WriteLine( "Substring from index 20 to end is \"" +  
letters.Substring( 20) + "\"");
```

```
// Вызов метода Substring с двумя параметрами
```

```
Console.WriteLine( "Substring from index 0 of length 6 is \"" +  
letters.Substring( 0, 6) + "\" );
```

.. . . .

Нәтижесі:

Substring from index 20 to end is "hijklm"

Substring from index 0 of length 6 is "abcdef"

Жолдарды біріктіру (Конкатенация)

+ , - операторлары және Concat әдісі қолданылады.

```
1) Console.WriteLine( "string1 \"" + string1+ "\"\n" + "string2 =  
  \"" + string2 + "\"" );
```

```
2) string.Concat( string1, string2)
```


КӨПӨЛШЕМДІ МАССИВТЕР

Екі өлшемді массивтер

Мысал. [Rank қасиеті](#) массив өлшемін көрсетеді.

```
class TestArraysClass
{ static void Main()
  {
    // Declare and initialize an array:
    int[,] theArray = new int[5, 10];
    System.Console.WriteLine("The array has {0} dimensions.",
theArray.Rank);
  }
}
// Output: The array has 2 dimensions.
```

КӨПӨЛШЕМДІ МАССИВТЕР

Екі өлшемді массивтер

Мысал, 4 жолдан, 2 бағанадан тұратын кі өлшемді массивті құру.

```
int[,] array = new int[4, 2];
```

Следующее объявление создает трехмерный массив с количеством элементов 4, 2 и 3.

```
int[ , , ] array1 = new int[4, 2, 3];
```

КӨПӨЛШЕМДІ МАССИВТЕР

Екі өлшемді массивтер

Инициализация массива.

1) Массив можно инициализировать при объявлении, как показано в следующем примере.

```
// Two-dimensional array.
```

```
int[,] array2D = new int[,] { { 1, 2 }, { 3, 4 }, { 5, 6 }, {  
7, 8 } };
```

```
// The same array with dimensions specified.
```

```
int[,] array2Da = new int[4, 2] { { 1, 2 }, { 3, 4 }, { 5, 6 },  
{ 7, 8 } };
```

```
// A similar array with string elements.
```

```
string[,] array2Db = new string[3, 2] { { "one", "two" }, {  
"three", "four" }, { "five", "six" } };
```

КӨПӨЛШЕМДІ МАССИВТЕР

Екі өлшемді массивтер

```
// Accessing array elements.  
System.Console.WriteLine(array2D[0, 0]);  
System.Console.WriteLine(array2D[0, 1]);  
System.Console.WriteLine(array2D[1, 0]);  
System.Console.WriteLine(array2D[1, 1]);  
System.Console.WriteLine(array2D[3, 0]);  
System.Console.WriteLine(array2Db[1, 0]);
```


КӨПӨЛШЕМДІ МАССИВТЕР

Екі өлшемді массивтер

2) Можно также инициализировать массив, не указывая его размерность.

```
int[,] array4 = { { 1, 2 }, { 3, 4 }, { 5, 6 },  
{ 7, 8 } };
```

3) Если нужно создать переменную массива без инициализации, то необходимо использовать оператор **new**, чтобы присвоить массив переменной. В следующем примере показано использование **new**.

```
int[,] array5; array5 = new int[,] { { 1, 2 }, { 3, 4 }, { 5, 6  
{ 7, 8 } }; // ОК - дұрыс
```

```
//array5 = {{1,2}, {3,4}, {5,6}, {7,8}}; // Error - қате
```

КӨПӨЛШЕМДІ МАССИВТЕР

Екі өлшемді массивтер

Следующий пример присваивает значение конкретному элементу массива.

```
array5[2, 1] = 25;
```

4) В следующем примере кода элементы массивов инициализируются значениями по умолчанию (за исключением массивов массивов).

```
int[,] array6 = new int[10, 10];
```